

<p style="text-align: justify;">Jedina **Dena** spomenuta po imenu u Kur'anu je Merjem r.a, Isaova a.s majka. Međutim, ovo nikako ne predstavlja inferiornost **Dene** u Islamu, kako se to ponekad tumači od strane manje informisanih, nego Kur'an inače ne spominje vlastita imena osoba spomenutih u Kur'anu, osim imena poslanika ili ako se **Deli** naglasiti neki **herijatski** propis, kao što je primjer Zejda r.a. Njegovo ime se spominje radi objašnjenja **herijatskog** propisa: **„I** po što je Zejd s njom živio i od nje se razveo, Mi smo je za tebe udali kako se vjernici ne bi ustručavali više da se **Dene** **Denama** posinaka svojih kad se oni od njih razvedu.« (Kur'an -Sura El-Ahzab, 37 ajet). Vađeno je razumjeti da je Kur'an knjiga prava, zakona i propisa koja spominje i navodi događaje i kazivanja iz prošlosti radi uspostavljanja i razumijevanja **herijata**, tako da vlastita imena ljudi ili **Dena** su irelevantna. **Dene** se u Kur'anu spominju po njihovim familijama, što je bila tradicija tadašnje arapske kulture, osim jednog izuzetka **Merjem r.a.**</p>

<p style="text-align: justify;">Merjem r.a. je jedina **Dena** spomenuta po svome vlastitom imenu i prema objašnjenu poznatog islamskog učenjaka iz Kordove, Ibn Hazma kao i nekolicine drugih učenjaka, njeno ime je spomenuto u Kur'anu zato što je bila vjerovjesnik. Svoje mišljenje potkrepljuju razgovorom koji su s njom vodili meleki: **„I** kada meleki rekole: **„O** Merjema, tebe je Allah odabrao i istom stvorio, i boljom od svih **Dena** na svijetu učinio.« (Kur'an-Sura Ali Imran, 42 ajet) On smatra i da je i majka Musaova, a.s., bila vjerovjesnik, a kao dokaz navodi ajet: **„I** Mi objavismo Musaovoj majci: Doji ga, a kad se uplaću za njegov život, baci ga u rijeku!« (Kur'an-Sura El-Kasas, 7 ajet). Ibn Hazm smatra da su svi kojima je objava dolazila i sa kojima su meleki razgovarali vjerovjesnici, ali su samo muškarci bivali zaduženi poslanstvom kojeg su morali dostaviti i objasniti svojim narodima. Međutim, apsolutna većina islamskih učenjaka ipak je zauzela stav da je poslanstvo i vjerovjesništvo Allah, dž.đ., davao samo muškarcima i kao dokaz navode ajet: **„A** Mi smo i prije tebe samo muškarce slali (kao poslanike) kojima smo objave objavljivali.« (Kur'an-Sura Jusuf, 109 ajet).</p>

<p style="text-align: justify;">Kur'an govori o **Denama** i objašnjava propise koji se tiču **Dena**. Govori o **Denama** kada nam kazuje o ličnostima kao što su kraljica od Sabe, Merjema r.a, Merjeminha majka, Musaova majka. Govori o **Denama** kada objašnjava propise koji se tiču nasljedstva, bračnog života, razvoda. Kur'an također, spominje dobre i negativne primjere **Dena**. **Dene** indirektno spomenute u Kur'anu se uglavnom spominju u kontekstu događaja vezanih za muškarce. One se rijetko proučavaju samostalno kako bi saznali kakvu pouku ili poruku nam Allah s.w.t upućuje kroz primjere ovih **Dena**. Njihova imena najčešće saznajemo preko hadisa i isralijata. **Dene** koje se indirektno spominju u Kur'anu su sljedeće:</p> <p style="text-align: justify;">Hava r.a. je prva **Dena** na zemlji i spomenuta je u Kur'anu kao Ademova supruga. u sledećem ajetu: **„A** ti, o Ademe, i **Dena** tvoja u Džennetu stanujte i odakle god hoćete jedite, samo se ovom drvetu ne približujte, da se prema sebi ne ogrijećite! **„I** Češtan im počajte bajati! **„Gospodar vam zabranjuje ovo drvo samo zato da ne biste meleki postali ili da ne biste besmrtni bili. **„I** zaklinjale im se, **„Ja** sam vam, zaista, savjetnik iskreni! **„A** kad oni ono drvo okusiće, stidna mjesto njihova im se ukazaće. **„Zar** vam to drvo nisam zabranio?! **„Zovnu ih Gospodar njihov! Oni rekole, **„Gospodaru naši, sami smo******

sebi krivi i ako nam Ti ne oprostiš i ne smiluješ nam se, sigurno ?emo biti izgubljeni. (Kur'an-Sura Al-A'raf:19-25 ajet).</p> <p style="text-align: justify;">Sara r.a. □ Dena Ibrahima a.s. i majka Ishaka a.s se spomenuta je u Kur'anu kao □ Dena njegova u sljede?em ajetu: □A □ena njegova stajaše tu, i Mi je obradovasmo Ishakom, a poslije Ishaka Jakubom, i ona se osmjeahu. □Jadna ja!, re?e, □zar da rodim ovako stara, a i moj muški je star. Ovo je zaista nešto neobi?no! □Zar se ?udi Allahovoj mo?i?, reko?e oni, □Allahova milost i Njegovi blagoslovi su na vama, obitelji vjerovjesni?koj. On je dostojan hvale i On je plemenit! (Kur'an -Sura Hud, 69-73 ajet).</p> <p style="text-align: justify;">Hadiera r.a. □ supruga Ibrahima a.s i majka Ismaila a.s.u Kur'anu se spominje u ovom ajetu: □Gospodaru moj, u?ini ovaj grad bezbjednim Gospodaru našu, ja sam neke potomke svoje naselio u kotlini u kojoj se ništa ne sije, kod Tvoga ?asnoga hrama, da bi, Gospodaru našu, molitvu obavljali; zato u?ini da srca nekih ljudi ?eznu za njima i opskrbi ih raznim plodovima da bi zahvalni bili. (Kur'an □ sura Ibrahim, 35.-37 ajet)</p> <p style="text-align: justify;">Zulejha r.a □ Dena egipatskog kralja koja je volila i zavodila Jusufa a.s. Kur'an je spominje u suri Jusuf: □Hodi, □Sa?uvaj Boške!, uzviknu on, □Vlasnik me moj lijepo pazi; a oni koji dobro uzvrate zlim ne?e nikad uspjeti. I ona je bila po?eljela njega, a i on bi nju po?elio da od Gospodara svoga nije opomenu ugledao, tako bi, da odvratimo od njega izdajstvo i blud, jer je on uistinu bio Naš iskreni rob. (Kur'an □ Sura Jusuf, 23-24 ajet).</p> <p style="text-align: justify;">Eukabid r.a. □ Musa a.s majka i spomenuta je u Kur'anu u sljede?em ajetu: □I Mi nadahnusmo Musaovu majku: □Doji ga, a kad se upla?i za njegov život, baci ga u rijeku, i ne strahuj i ne tuguj, Mi ?emo ti ga, doista, vratiti i poslanikom ga u?initi. (Kur'an -Sura El-Kasas, 7 ajet.)</p> <p style="text-align: justify;">Asija r.a. □ Dena faraona i spomenuta je u Kur'anu u sljede?em ajetu: □A onima koji vjeruju □ Allah kao pouku navodi □enu faraonovu, kad je rekla: □Gospodaru moj, sagradi mi kod Sebe ku?u u džennetu i spasi me od faraona i mu?enja njegova, i izbavi me od naroda nepravednog! (Kur'an -Sura Et-Tahrim, 11 ajet).</p> <p style="text-align: justify;">Safura r.a. □ Dena Musa a.s i indirektno je spomenuta je u Kur'anu u sljede?em ajetu □O, o?e moj, □ re?e jedna od njih □ □uzmi ga u najam, najbolje da unajmi? sna?na i pouzdana. (Kur'an □ sura Al-Qasas, 26 ajet)</p> <p style="text-align: justify;">Belkisa r.a. □ kraljica od Sabe i spomenuta je u Kur'anu sljede?em ajetu: □I kad ona do?e, bi joj re?eno: □Je li ovakav priestol tvoj? □Kao da je on!, uzviknu ona. □A nama je prije nego njoj dato znanje, i mi smo muslimani. A da nije ispravno vjerovala, nju su omeli oni kojima se ona, mimo Allaha, klanjala, jer je ona narodu nevjerni?kom pripadala. □U?i u dvoranu!, bi joj re?eno. I kad ona pogleda, pomisli da je duboka voda, pa zadiše haljinu uz noge svoje. □Ova je dvorana ugla?anim staklom poplo?ana!, re?e on. □Gospodaru moj, □, uzviknu ona, □ja sam se prema sebi ogriješila i u društву sa Sulejmanom predajem se Allahu, Gospodaru svjetova! (Kur'an □ Sura An- Naml:42-44 ajet).</p> <p style="text-align: justify;">Merjem bint Imran r.a majka Isaa a.s i nesumnjivo najcjenjenija □ena u Islamu. Jedina □ena po vlastitom imenu spomenuta u Kur'anu, u kojem postoji cijela sura nazvana po njoj. Poslanik a.s ju je spomenuo kao jednu

od ?etiri najbolje dene koje ?e prve u?i u D?ennet. U Kur?anu se izme?u ostalih ajeta spominje i u ovom: **I**kada meleki reko?e: **O Merjema, tebe je Allah odabrao i ?istom stvorio, i boljom od svih dena na svijetu u?inio.** (Kur?an -Sura Ali Imran, 42 ajet) </p> <p style="text-align: justify;">Ai?a bint Abdullah r.a Majka vjernika, jedna od dena Bo?ijeg Poslanika, k?erka provg halife Ebu Bekra i jedna od naju?enijih dena u Islamu. Jedan od munafika toga vremena , Abdullah bin Ubejj bin Ebi Selul je izmislio potvoru na Majku vjernika kako je u?inila blud sa Safvan bin Muattal es-Sulemi. Ova potvora se brzo ra?irila u Medini. U prvo vrijeme Ai?a r.s i nije znala za nju. Me?utim, ova la? je bila doprla do svih? Ai?a, r.a., je danju-no?u plakala i upu?ivala dove Allahu Uzvi?enom. U?ila je ajet iz Kur?ana: **- i ja se ne?u jadati, od Allaha ja tra?im pomo? protiv ovoga ?to vi iznosite.** (Kur?an D Sura: Jusuf, 18 ajet) **Me?u vama je bilo onih koji su iznosili potvoru. Vi ne smatrajte to nekim zlom po vas; ne, to je dobro po vas. Svaki od njih bi?e ka?njen prema grijehu koji je zaslu?io, a onoga od njih koji je to najvi?e ?inio, ?eka patnja velika.** (Kur?an D Sura: En-Nur, 11 ajet). </p> <p style="text-align: justify;">Zejneb bint D?ah? r.a Majka vjernika, jedna od dena Bo?ijeg Poslanika je provo bila udata za oslobo?enim robom i usvojenim sinom Bo?ijeg Poslanika a.s Zejd ibn Harisa. Njih dvoje su se kasnije razveli i kako u Islamu nema usvajanja, objavljen ajet kojim se Poslaniku a.s nala?e da o?eni Zejnebu i time dokine predislamska praksa da se ne smije d?eniti d?enom posinka- nakon ?to se on rastavi sa svojom d?enom: **Uzvi?eni Allah d?.** sljede?im ajetom dokida tu praksi **I** po?to je Zejd s njom d?ivio i od nje se razveo, Mi smo je za tebe udali kako se vjernici ne bi ustru?avali vi?e da se dene d?enama posinaka svojih kad se oni od njih razvedu. (Kur?an -Sura El-Ahzab, 37 ajet). </p> <p style="text-align: justify;">Dena Nuhova a.s U Kur?anu se spominje kao **Dena Nuha?** ona zajedno za d?enom Luta a.s je spomenuta u negativnom kontekstu u Kur?anu. **Allah navodi kao pouku onima koji ne vjeruju Denu Nuhovu i Denu Lutovu:** bile su udate za dva ?estita roba Na?a, pa su ih prevarile, i njih dvojica im ne?e ni?ta mo?i kod Allaha pomo?i, i re?i ?e se: **Ulazite vas dvije u vatru, sa onima koji ulaze!** (Kur?an D Sura: At-Tahrim, 10 ajet) </p> <p style="text-align: justify;">Dena Luta a.s Ona je tako?er opisana u Kur?anu kao **Dena nevjernik i u braku s Poslanikom LUT a.s** **D?amo ?emo svu Lutovu ?eljad** (tj. Njegove sljedbenike p.p.) spasiti, osim dene njegove, ona ?e, odlu?ili smo, sa ostalima kaznu iskusiti. (Kur?an- Sura el-Hid?r, 59-60 ajet.) </p> <p style="text-align: justify;">Ummu D?emila El-Avra. Ebu Lehebova dena, amid?e Bo?ijeg Poslanika, a.s i jednog od naj?e?ih neprijatelja Bo?ijeg Poslanika a.s. Spomenuta je u Kur?anu u suri 111- Plamen u petom ajetu) **Dena njegova koja spletkari;** o vratu njenu bit ?e u?e od li?ine usukan? (Kur?an D Sura Lahab, 4-5 ajet) </p> <p style="text-align: justify;">Ovo je lista dene koje su direktno ili indirektno spomenute u ?asnom Kur?anu. Va?no je jo? napomenuti da je nekoliko dene bilo direktn uzrok objavlivanja ajeta. Jedan od primjera je primjer Ummu Seleme r.a. koja je bila povod objavlivanju ajeta: **Muslimanima i muslimankama, i vjernicima i vjernicama, i poslu?nim mu?karcima i poslu?nim d?enama, i iskrenim mu?karcima i iskrenim d?enama, i strpljivim mu?karcima i strpljivim d?enama, i poniznim mu?karcima i poniznim d?enama, i mu?karcima koji dijele zekat i d?enama koje dijele zekat i mu?karcima koji poste i d?enama koje poste,**

i mukarcima koji o svojim stidnim mjestima vode brigu i enama koje o svojim stidnim mjestima vode brigu, i mukarcima koji ?esto spominju Allaha i enama koje ?esto spominju Allaha, Allah je, doista, za sve njih oprost i veliku nagradu pripremio. (Kuran Sura El-Ahzab, 35 ajet) jer je pitala zato se Kuran obra?a mukarcima bez spominjanja ena. Uzvieni Allah d, objavljuje ovaj ajet kao odgovor na njeno pitanje.</p> <p style="text-align: justify;">Drugi primjer je primjer Havle bintu Salebe r.a. koja je dola Poslaniku a.s, pa se poalila na svoga mua (?ovjek koji je rekao svojoj ene: Ti si mi kao le?a moje majke,.. rije*?i* koje su koristili arapi prije Islam), rije*?ima:* Allahov Poslani*?e, on je moju mladost potroio. U svojoj utrobi sam mu zaredom nosila djecu sve dok nisam zala u godine, a raanje djece prestalo, da bi mi onda rekao: Ti si mi kao le?a moje majke. Allahu, ja se Tebi na njega alim. Nije mnogo prolo, a Dibril a.s do*?e sa ovim ajetima: Allah je uo rije*?i one koja se s tobom o muu svome raspravljava. (Kuran sure El-Mudadele 1 ajet).</p> <p style="text-align: justify;">InaAllah, u sljede*?em dijelu malo opirnije pisati o svakoj od ovih ena, kako bi se malo bolje upoznali sa enama koje su direktno, indirektno spomenute u Kuranu ili bile sebeb objave pojedinih kuranskih ajeta ili propisa.</p> <p style="text-align: justify;">Pie: Aia Purak</p>****